

Monumentnummer*: 516638

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **18 december 2001**
Kadaster deel/nr **82688/173**

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Boxtel		Boxtel		Noord-Brabant			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
St.Ursula	56			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	74			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	72			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	54			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	70			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	80			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	82			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	10			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	78			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	60			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	66			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	26			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	36			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	38			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	14			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	28			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	42			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	40			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	52			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	30			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	20			5281 HV	Boxtel		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
St.Ursula	16			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	18			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	12			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	22			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	32			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	24			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	34			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	44			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	48			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	50			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	68			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	76			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	64			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	62			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	46			5281 HV	Boxtel		
St.Ursula	58			5281 HV	Boxtel		
Ursulinenpad	1			5281 HW	Boxtel		
Ursulinenpad	3			5281 HW	Boxtel		
Ursulinenpad	5			5281 HW	Boxtel		
Ursulinenpad	7			5281 HW	Boxtel		
Ursulinenpad	9			5281 HW	Boxtel		
Ursulinenpad	11			5281 HW	Boxtel		
Ursulinenpad	13			5281 HW	Boxtel		
Ursulinenpad	15			5281 HW	Boxtel		
Ursulinenpad	17			5281 HW	Boxtel		
Ursulinenpad	19			5281 HW	Boxtel		
Ursulinenpad	21			5281 HW	Boxtel		
Ursulinenpad	23			5281 HW	Boxtel		
Ursulinenpad	25			5281 HW	Boxtel		
Ursulinenpad	29			5281 HW	Boxtel		
Ursulinenpad	31			5281 HW	Boxtel		
Ursulinenpad	27			5281 HW	Boxtel		
Ursulinenpad	33			5281 HW	Boxtel		
Ursulinenpad	35			5281 HW	Boxtel		
Ursulinenpad	37			5281 HW	Boxtel		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Ursulinenpad	39			5281 HW	Boxtel		
Ursulinenpad	41			5281 HW	Boxtel		
Baroniestraat	22			5281 JE	Boxtel		

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Boxtel	F			6467
Boxtel	F			6133
Boxtel	F	6390	A1	
Boxtel	F	6390	A2	
Boxtel	F			6469

*Omschrijving***

Inleiding.

Aan de Baroniestraat, St. Ursula en het Ursulinenpad is gelegen het rooms-katholieke KLOOSTER St. Ursula, waarin een KWEEKSCHOOL was ondergebracht.

Het geheel vrijliggende U-vormige gebouw staat op een terrein dat in het westen begrensd wordt door een rij lindebomen langs de tuin van de belendende pastorie van de Heilig Hartkerk. Tussen de voorzijde van het object en de straat strekt zich een terrein uit met daarop twee gebogen inrijpaden naar de centraal in de voorgevel gelegen hoofdingang. Aan de achterzijde van het gebouw bevindt zich een open binnenhof, grotendeels afgesloten door een uit 1931 stammend schoolgebouw. Hierachter, aan de overzijde van het Smalwater, strekte zich oorspronkelijk de kloostertuin uit (nu grotendeels bebouwd). In opdracht van de Nederlandse Provincie van de Romeinse Unie van de Orde der Heilige Ursula bouwde architect Leo Goyarts uit Tilburg in 1910-1911 het kloostercomplex. Aannemersbedrijf Bedouw en Van Eyk voerde het werk uit. Het pand vertoont stilistisch invloeden van een Overgangsarchitectuur, waarbij in dit geval elementen uit het Traditionalisme gecombineerd worden met detaillering uit de Art Nouveau.

De zusters Ursulinen waren door de parochie aangetrokken om onderwijs op de nieuwe meisjesscholen te komen geven. Sinds 1908 is de orde in Boxtel gevestigd. Diverse functiewijzigingen in de loop der jaren hebben ettelijke bouwkundige ingrepen en uitbreidingen tot gevolg gehad. In 1936 werd de kweekschool reeds opgeheven en in 1942 vestigde zich het Provinciaal van de Orde der H. Ursula in het gebouw. In 1947 kwam een MMS, in 1970 een HAVO. In 1985 vertrokken de Zusters Ursulinen uit het klooster, hetgeen in 1987 leidde tot een renovatie, verbouwing en herbestemming van het kloosterdeel tot kantoren annex wooneenheden. Bij deze gelegenheid is met name het dak sterk versoberd. Een groot deel van de leien dakbedekking, evenals verscheidene dakkapellen, enkele kruisbloem-bekroningen en schoorstenen zijn verdwenen.

Omschrijving.

Het gedeeltelijk onderkelderde bakstenen pand beslaat een U-vormige plattegrond. De voorgevel telt drie bouwlagen met een zolderverdieping, en de zijgevels twee bouwlagen met een zolderverdieping onder een grotendeels afgeplat schilddak. Op torenachtige

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

uitbouwen vierzijdige en octogonale tentdaken. De oorspronkelijke dekking met schubleien, dakkapellen onder lessenaardaken en in verschillend gekleurde baksteen gemetselde ventilatieschoorstenen zijn nog aanwezig in het voorschild van de westgevel. Kruisbloembekroningen zijn nog aanwezig op de torenspitsen. Het pand is opgetrokken uit in kruisverband gemetselde baksteen. De gevels worden verlevendigd met banden van geglazuurde en niet-geglazuurde gele baksteen en door veelvuldig gebruik van natuursteen voor vorm-, aanzet- en sluitstukken, lekdorpels, raamomlijstingen, meer of minder decoratief bewerkte lateien, de plint en de versnijdingen naar de torens en topgevels. De gevels worden afgesloten met grotendeels omlopende, licht geprofileerde goten op gesneden klossen. De symmetrische voorgevel bestaat uit een middenrisaliet en twee hoekrisalieten. Op de hoeken van de middenrisaliet octogonale torens, op de uiterste hoeken van de hoekrisalieten een vierkante torenopbouw. In de oksels van hoekrisaliet en gevelwand tweelaags, polygonale tussenbouwen en voor de hoekrisalieten eenlaags uitbouwen waarboven een balkon met bakstenen balusterhek. In de gevelwand veelal brede meerdelige vensters met roedenverdeelde meerdelige bovenlichten onder segmentboog. In de wanden van de risalerende partijen op de eerste twee bouwlagen stolpvensters met roedenverdeeld bovenlicht en op de derde bouwlaag al dan niet gekoppelde openslaande vensters met bovenlicht als voornoemd. In de eenlaags uitbouw voor de linker hoekrisaliet een rijkbewerkt portiek met (gekoppelde) glas-in-lood spleetvensters, profielsteen, tegelvloer en beglaasde, glas-in-lood klampdeur met dito bovenlicht. De middenrisaliet bestaat uit negen traveeën waarvan de middelste breder is en licht vooruitspringt. Hierin de hoofdtoegang waarboven een rondboogarcade en een tegeltableau met de naam van het klooster. Op de tweede verdieping een beeltenis onder hardstenen baldakijn en op dito console, voorstellende de heilige Angela Merici, stichteres van de congregatie van de Zusters Ursulinen. De travee wordt bekroond met een afgeplatte tuitgevel waarboven een opengewerkte balustrade. Onder de dakgoot een kleurig fries van gefigureerde stenen. De overige gevels zijn soberder uitgevoerd onder gebruikmaking van dezelfde architectonische middelen. Bij de vanaf de straat niet zichtbare gevels aan de binnenplaats zijn de banden uitgevoerd in niet-geglazuurde gele baksteen. In de westgevel zijn op de eerste en tweede bouwlaag ter verlichting van de schoollokalen overwegend hoge, getoogde, samengestelde vensters geplaatst met daarin roedenverdeelde raamstroken met kathedraalglas. Het drielaags trappenhuis (rechts) risaleert licht en bezit twee hardstenen gevelplaten met tekst 'ANNO' en '1910' in Art Nouveau lettertype. Aan de linkerzijde een eenlaags zevenzijdige gesloten uitbouw onder plat. In de oostgevel twee licht risalerende geveldelen met afgeplatte tuitgevel. Aan de kopgevel aan de achterzijde eenlaags vierkante uitbouw onder plat. Stolpvensters met bovenlichten. Kelderlichten.

Van het interieur van de school zijn vermeldenswaard: trappen met smeedijzeren stijlen en gedeeltelijk marmeren plint, terrazzovloeren, betegelde lambriseringen, geprofileerde deurlijsten, oorspronkelijke toiletten, glas-in-lood in portiek. Van het kloosterinterieur (1987 bij renovatie versoberd) is vermeldenswaard: trappen met stijlen, marmeren vensterbanken en enkele deurlijsten. De oorspronkelijke indeling uit 1910 van de kweekschool en het klooster was als volgt. In de westvleugel: leslokalen met aan de voorzijde kamers directie, leraren en administratie, gymnastieklokaal met op de verdieping naaikamer (in 1974 vervangen door nieuwbouw) en dortoir op zolder (1952 verbouwd). In de voorgevel: in de lengte gedeeld door een slotmuur, aan de straatzijde spreekkamers, erachter slot, boven kofferzolders. In de oostvleugel: begane grond aan de voorzijde verblijf overste, rectoraat en daarachter slot met keukens, refter en tijdelijke kapel (tot 1926); eerste verdieping aan voorzijde slot met economaat, daarachter clausuur met cellen en slot met lingerie; tweede verdieping aan voorzijde slot met roberie en daarachter clausuur met cellen.

Waardering.

Het object is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarden als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van de Orde der Heilige Ursula voor wat betreft bestemming en verschijningsvorm. Verder heeft het object cultuurhistorische waarde als unieke

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

uitdrukking van het bouwtype, klooster annex internaat. Het heeft architectuurhistorische waarde vanwege de gehanteerde combinatie van bouwstijlen, de detaillering van diverse onderdelen en het belang van het object voor het oeuvre van architect Goyarts.

Het object heeft ensemblewaarden als essentieel onderdeel van een historisch gegroeid ensemble, verder bestaande uit de kloosterkapel en de belendende Heilig Hartkerk met pastorie en begraafplaats. Dit ensemble vormt een belangwekkend onderdeel van de Boxtelse stationswijk, die rond 1900 uitgroeide tot een afzonderlijke parochie. Het object is als beeldbepalend onderdeel van de historische bebouwing aan de Baroniestraat van bijzondere betekenis voor het aanzien van het dorp. Het is van belang wegens de zeldzaamheid in architectuurhistorisch en typologisch opzicht.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Klooster, kloosteronderd

Functie

Klooster